

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a lap tulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetéssel olcsóbb.
 Nyitászora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetéssel
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyv-
 járás és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Nagy napok.

Zombor, 1896. augusztus 17.

E héten két nagy napja van a magyarnak. Ma Ferencz József, apostoli királyunk születésnapjának évfordulóját, csüörtökön pedig Szent-István király ünnepét üljük meg. Mindkét nap rendkívüli nagy jelentőségű hazánk történetében s méltó a legfényesebb ünneplésre.

Szent-István napja a kezdetet jelenti, azt a kezdetet, a mely a szent király bölcsesége folytán megteremtette a biztos alapot a tovább-fejlődésre. Az első magyar király ritka tapintata, böles belátása, kiváló fejedelmi erényei lehetségessé tették, hogy a magyar ne jusson más vándorló, hazát kereső népek sorsára: lehetségessé tették azt, hogy egységes egészszé tömörülve, az elfoglalt hazát meg is tudják védeni, hogy saját erejükkel ellen tudjanak állani az ellenségek egész felzárkójának. Szent-István ugy a kereszténység felvétele, mint egyéb intézkedései által megteremtette a magyar államot s annak olyan szervezetet adott, a mely szervezet a nemzet további virágzásának, ereje és hatalma növekedésének határozott biztosítékát képezte. Ha a magyarok Istenének végtelen kegyelme nem áldja meg a szent királyt azzal a fényes államalkotó bölcseséggel, hogy ki tudja, hová veszett volna a magyar! Talán a feltűnésétől számított rövid néhány évtized alatt a homályba veszett volna; megsemmisült volna ugy, miként sok más néptörzs. De a hatalmas Ur az első királyban áldását küldötte a magyar népre.

Hosszu idő telt el azóta el. Ezer esztendő viharzott el fejtünk fölött. Az ezer esztendő sok dicsőséget és nehéz megpróbáltatásokat hozott számunkra. A mivel a dicsőséget arattuk és a mivel a megpróbáltatásokat, a viharokat leküzdöttük, az az erő volt, a melyet első és szent királyunk vérünkbe oltott: a lángoló hazaszeretet, a mely győzelemre segített mindig még a leg-hatalmasabb ellenség fölött is. A szent király koronájának a fénye, az ő intő szavatai erőt adtak a küzdelemre, úgy hogy a tulnyomó ellen-től legyőzve sem veszítettük el soha a reményt s biztunk a jövőben.

És ezer év múltán ott ragyog az a dicső korona a most uralkodó jó öreg királyunknak

ősz fején. Minő találkozás a hosszú idők folyamán. Ezer év előtt Szt. István és ezer év után, a jelenben Ferencz József. Ezer év előtt Szt. István alatt Magyarország szabad, erős állam; ezer év után Ferencz József uralkodása alatt hazánk épen olyan szabad s még erősebb, a viharokban meg-edzett európai tekintélyű állam.

A fejedelmi erények teljessége volt meg Szt. Istvánban és van meg I. Ferencz József apostoli királyunkban. Ferencz Józsefnek is volt és az jelenleg is a célja, a mi Szt. István egész életén keresztül vezérelte: boldoggá, nagygyá és hatalmassá tenni a magyar nemzetet. Mindkettő teljes buzgalommal szentelte életét a célja elérésének s a magyarok Istenének bő kegyelmével a cél el is volt érhető.

Szent István uralkodása méltó kezdete az ezeréves multnak; de Ferencz József uralkodása méltó befejezője annak a dicsőséges ezerévesnek és nem kevésbé méltó kezdete egy újabb ezerévesnek.

A sok megpróbáltatásból, a nehéz küzdelmekből első Ferencz József őfelségének atyai jósa, fejedelmi bölcsesége és magyar népe iránti igaz szeretete vezette népünket, hazánkat a végleges boldogulás útjára. Az ő születése napján a nap fényesebben ragyogott fölöttünk, mint egyébkör; a vészthozó felhők ott lábatlankodtak ugyan még az égboltozaton s nem egyszer viharra is ébresztettek bennünket; de annak a ragyogóbb napnak arany sugarai átszűrődtek már a felhőkön is, szebb jövőt s boldogulást jósolva.

Felséges Urunknak jó szive és irántunk való szeretete megszüntette a vizsályt; eloszlottak a felhők, a haza felvirult s virulásában annyira haladt, hogy ma a művelt világot ejti bámulatra.

Multunk minden dicsőségét Szent-Istvánnak, jelenlegi nagyságunkat őfelségének, első Ferencz Józsefnek köszönhetjük. Az ő bölcsességük nélkül talán megtört volna a kitarítás, az akarat, a melyről fajunk annyi bizonyosságot tett.

Most, hogy ezeréves multunkat ünnepeljük, kétszeresen kötelességünk a két nagy napot megünnepelni. Kétszeresen kötelességünk hálát rebegni a magyarok Istenéhez, hogy olyan királyokkal áldotta meg szép hazánkat.

A két nagy nap nagy ünnepe Magyarországnak s az lesz a késő utókornak is, a mig csak magyar él e földön.

Az őszi ülészak munkarendje. A szeptember első napjaiban összehívott képviselőház, miként azt Bánffy Dezső miniszterelnök a legutolsó parlamenti ülésük egyikén már jelezte, első sorban a bűnrádi eljárásra vonatkozó és bizottságilag már teljesen előkészített törvényjavaslatot veszi tárgyalás alá. Ugyanebben az időben a főrendiház is megkezdte tanácskozásait, még pedig a kuriai bíraskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalásával. Eddigi megállapodások szerint a legelső ülésük egyikén Lukács pénzügyminiszter előterjeszti az 1897. évi költségvetését és azon alkalommal tartandó ex-ante ki fog terjeszkedni a kiegyezési tárgyalásokra is, hogy azoknak állásáról az országot tájékoztassa.

A fuzió.

Zombor, 1896. aug. 17.

A politikai kánikula a kombinációk oly özönét hozta forgalomba, hogy alig lehetett ellen-őrző szemmel kísérni, még ha akarta is valaki. Az ellenzéki politikusok legtöbb hatást a fuzió és a kiegyezés szellőztetésétől várták, amely két kérdés szerintük kritikus állapotba jutott és kérdésessé teszi a kabinet fennállását és a szabad-elvű párt homogenitását. Mind több részletet és újabb fordulatot tálatnak fel hiszékeny hallgatóiknak és mindközölebb jött a határidő, amikor a szabadelvűpártnak a fuzió és a kormányának a kiegyezési tárgyalásokon tönkre kell mennie.

Iskolázott politikusok és higgadt gondolkodók még el tudtak igazodni ebben a mulattató játékban és csakhamar kitalálták az összefüggést a kolportált hírek és a kolportörök pártállása közt. Minden híren, minden ballon d'essai-n észre lehetett venni a lólábat, az ellenzéki tendenciát, mely hangulatot csinálni és szavazatokat fogni akar. Okos ember a legközelebbi ülészak megnyitása előtt, teljesen változatlan politikai viszonyok mellett fuzióról nem is beszélhet.

Báró Bánffy az év elején és később is iméltelen helyes és eddig meg nem cáfolt kifejezést adott a maga és a szabadelvűpárt nézetének. A szabadelvűpárt erős és egységes. Az általa elfogadott szabadelvű programot képes és törekszik is teljesíteni és nincs szüksége támogatóra és oly erőre, mely a saját kebelében nem található. Joga van tehát fuziót mint olyat feltétlenül visszautasítani, ha azzal csak a legcsekélyebb abdikáció is összekötve lenne.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Elmondom...

Elmondom madárnak, zöld lombos erdőnek,
 Nyiló vadvirágnak a barmatos réten.
 Madár tovább adja suttagó szellőnek,
 A szellő elviszi messze, messze tájra,
 Idegen világba.

Hogy én nekem is volt egyszer réges-régen,
 Nyiló rózsabimbóm, aranyhajú lányom.
 Mikor feljött este a csillag az égen,
 Csókkal alattam el csendes alkonytájon
 Nyári alkonytájon.

S mikor a keblemen elaludt pihelve,
 Óvтам a szellőktől, hogy őt el ne ériék.
 Odavontam fejt dobogó szivemre,
 Hogy semmi sem érje arcának fehérljét,
 Lilium fehérljét.

S mikor az álmából végtére felébredt,
 Rám vetette szemét gerlemód kacagva,
 S én azt hittem, nem ér boldogságom véget,
 A miért ott ültem fölötté virrasztva,
 Szűz álmát virrasztva.

S aztán jött valaki — bár sosem jött volna!
 A kinek mézesebb volt nálam a szája.
 A ki bizelegve, hozzája simulva,
 Elvitte én tölem örökös fogságba,
 Örökös rabságba.

Elmondom madárnak, zöld lombos erdőnek,
 Az én bánatomat, amely kinez, éget.
 Madár adja tovább suttagó szellőnek,
 A szellő meg vigye idegen világba,
 Egyenest hozzája.

Elchardt Károly.

Vágy.

— Egy kislány pajtásnak szives üdvözlét. —

Magának is vannak vágyai? Nekem is. De vannak másnak is: emennek is, amannak is és — én magával szemben is merem állítani, hogy nincsen ember, akinek ne lennének vágyai.

A vágy megvan minden emberben, mert az emberi lélek egyforma: vágyakat szül és vágyakkal táplálkozik. Csak a tárgya más és más a vágyaknak; mindentűt, minden ember más és más.

Maga olyan okos, olyan kedvesen okos kislány; gondolja csak el, hogy milyen lenne az élet vágyak nélkül! Azt mondja rá: unalmas. Ugy van, unalmas; ez a legegyszerűbb és legtermészetesebb válasz, a mit erre a kérdésre ember adhat; unalmas és sivar, sivar, üres és érdektelenség; annyira, hogy talán akkor nem is volna érdemes élni sem.

Tegyük föl például, hogy én itt ülnek magával szemtől szembe, ugy mint most. Látnám a maga szelid arcát, jószágos mosolyát, beszédes szép szeméit és — és nem éreznék vágyakat a lelkemben, leirhatatlan, mély vágyakat. Erdemes lenne itt ülni? Talán ide se jöttem volna.

Vagy ha például maga kíváncznék néha néha mulatságba, táncolni, zenét hallgatni, színházba; társaságba, kedélyesen elcsevegni; nem vágya hónapokon át egy-egy érdekes ruha vagy kalap után, egy-egy ékszerdarab után; ha nem kíváncznék el innen néha messzire, más szebb vidék után, ismeretlen arcok közé, s aztán onnan vissza a régi megszokott kedves körbe. Vagy ha bobó szivecskéje nem álmódne hosszú, titkos álmokat, — mondjuk — csinos kis barna bajusz után... De bocsánat, ezer bocsánat, ezt nem akartam kimondani, csak ugy véletlenül szaladt ki a számon.

Tehát, ha nem éreznék vágyakat, ha nem álmódna a lelke, ugye hogy nem lenne, a mi ma kíváncsisá tenné a holnapra és a mi ma kíváncsisá tenné a holnapot?

Mert mi mindig várunk valamit a holnapról: azt, a mi után ma vágyódunk.

Teljesül-e, nem-e, az mindegy; elég, ha várunk, elég, ha vágyódunk. Ha csalódunk, a csalódás fáj ugyan,

de azért — higgye el — mégis oly jól esik, mert a csalódás is újabb vágyakat szül és mi a csalódás után újra álmódunk. Mert a vágy az, a mi a lelket táplálja és a hol vágy van, ott csalódásnak is kell lenni.

Ó, a vágyak azok a mosolygó sugarak, a melyek az élet egyhangu folyását olyan kedvesen bearayozzák!

Az élet egyhangu folyásában mindig azt keressük, a mi kellemes, jól eső mámorba ringatja a lelket.

És van a vágyban valami, a mi mámorba ringat és mámorban tart: álmódunk.

Mit gondol, mi, az „erősebb nembe tartozók“, miért poharazunk néha-néha vig cimborák közt, zene mellett? Mert ez is mámorba ringat, mert ez is bearayozza az élet egy-néhány pillanatot. Nem mondom, hogy a poharazás közben sok pohár fűrt ki magunkért, a „gyöngébb nem“ egészségéért is, mert ezt mondanom fölösleges. De hát tehetek én róla, hogy a maguk szép szeméi is azok közé a... nem is tudom minek nevezem... azok közé az elemek közé tartoznak, a melyek olyan kellemes mámort tudnak ébresztetni?

Ó, a mámor, az a rendkívüli állapot, az az édes félálom, az olyan jól esik!

De hát mulandó minden a Nap alatt. A poharazás mámor után beáll a reakció az u. n. „macskanyöször“. Hiszen magamféle emberektől hallott már eleget felőle.

A vágyakszülte mámor után meg a csalódás vagy a kiábrándulás, a feledés (olyan macskanyöször-féle). Ez is a természet törvénye. Legszebb, legdrágább vágyainknak is ez a sorsa. Akár teljesülnek azok, akár nem. Ha teljesülnek megszűnik a vágy, a mámor, az álom; ha nem teljesülnek, beáll a csalódás és ismét megszűnik a vágy, a mámor az álom.

Fogadni mernék, hogy maga is olyan, mint az a gyűgyögő kis baba, a ki néha sir, addig sir az alma után, mig végre odaadják neki. Akkor aztán beleharap és — elhajítja, elhajítja és újra sir, sir újabb al-máért vagy az isten tudja mi másért.

Egyébként, hogy a furcsa hasonlatért valahogy meg ne haragudjék, hát kijelentem, hogy én is olyan vagyok, sőt mondhatom, hogy közös emberi vonása ez mindannyiunknak, a kik azt állítjuk, hogy az isten bennünket a saját képére és hasonlatosságára teremtett. Ha pedig ennek dacára is megharagudnék, ugy bűnbá-

De elfogad és őszinte örömmel fogad minden támogatást, közreműködést, mely önzetlenül szenteli magát a szabadelvű program teljesítésének. Liberális elveiből azonban nem engedhet, egy ember, vagy egy csoport kedvéért az ország akaratát, a szabadelvű fejlődést és haladást elárulnia nem lehet, nem szabad. Nem még akkor sem, ha uralkodása e koncesszió által látszólag erősödne, mert akkor a népből vesztené el támogatását, melyet a fuzióban mulólag kihasználhatna. Bárkik és bárhányan legyenek, a kik a fuziót forszírozzák, hogy a jövő választások alkalmával két szék közt a pad alá ne kerüljenek: a szabadelvű pártnak tántoríthatatlanul ragaszkodnia kell programjához, mely neki ereje és támasza és semmiféle idegen programkövetelés kedvéért nem szabad elárulnia a magyar szabadelvűség ügyét.

Es a terjesztett hírek majd a kilépettekkkel, majd a nemzeti párttal, sőt még a Justh-Kossuth párttal való fuzióról is biztosat akarnak tudni. Ugy áll azonban a dolog, hogy az egész fuzióhíresztelésből egy szó sem igaz. Sem a kormány kebelében, sem a szabadelvű pártkörben, sem a szabadelvű párt tagjaiból alakult holmi konventikulomokban nem tárgyalták a fuzió gondolatát. Az ellenzéki sajtóközegek egész nyári politizálásából csak az az egy tűnt ki, hogy a szabadelvű párt egy nagy, akcióképes és tömör többség és hogy kilátásai a jövő választásokra a legfényesebbek. E párt programjával és zászlója alatt teljes biztossággal és a legnagyobb nyugalommal tekintenek az ellenzéki dii minorum gentium a jövő választások elé.

Ujdonságok.

A király születésnapja. Ma van őfelségének, első Ferenc József apostoli királyunknak születésnapja. Ez alkalomból a minden évben szokásos isteni tiszteletek a róm. kath. templomban d. e. 9 órakor, a görög keleti templomban d. e. 10 órakor, a zsinagógában pedig d. e. 11 órakor tartatnak meg. Az isteni tiszteleteken az összes hatóságok és testületek, továbbá egy a honvéd, mint a közös hadseregbeli zászlóalj tisztikara testületileg jelennek meg. A tisztek déli 12 órakor az „Elefánt” szállodában bankettet rendeznek.

Személyi hír. Czorda Bódog kuriai másod elnök f. hó 22-én szombaton több napi tartózkodásra Szabadkára, szállóhelyére érkezik. F. hó 23-án, vasárnap d. u. 6 órakor, a szabadkai polgárság Palácson, tiszteletére díszbankettet rendez.

Személyi hír. Karácson Gyula vármegyei alispán hivatalos ügyben tegnap Pacsér községében volt. **Az óvónképző-intézet igazgatója.** A zombori óvónképző intézet igazgatójává dr. Hübner Gyula nevezették ki.

Kinevezés. Az újvidéki kir. kath. magyar főgymnásiumhoz dr. Acsay István tanárjelölt, helyettes tanárrá nevezették ki.

Valasztás. Az új-futaki segédjegyzői állásra Csupsits Dusan eddigi helyettes választották meg.

Halálozás Boross Imre nyug. keceli plébános életének 68-ik évében Zentán elhunyt.

Nemes cél. Tudjuk, hogy nem régen egy társulat alakult, amely a millenium alkalmából képekben óhajtja megörökíteni az ezer éves Magyarországot. Roediger Lajos zombori főgimnáziumi tanár önkénytelen vállalkozott arra, hogy vármegyénkben a társulat részére fényképfelvételeket vesz fel. Karácson Gyula alispán Roediger tanár nemes céljának elősegítése érdekében a következők rendeletet adta ki a főszofigabirának: Nem

nólag verem mellemet és legközelebb ha megbí uzsónára, a lábai előtt fogok bocsánatért esedezni és tünepélyesen fogom kijelenteni, hogy — mégis igazam van.

Istenem, hát nem látja az életet? A kinek olyan éles szeme van, mint magának, annak látni kellene, hogy azok a mélyreható vágyak is, a melyeknek teljesülése élettelket örökre befolyásolja, hogy még azoknak is csak olyan sorsa van, mint akár a kis baba alma utáni vágyának.

Például a szerelem is vágy, mélyreható vágy, olyan, a melyik forduló pontot képezhet az ember sorsában. De hiszen ezt a maga okos lelke is jól tudja már — a regényekből. Nos és ha az a sorvasztó, égő vágy teljesül, ha egymás keblére borulnak a szerelmesek, ha összeforr a két szív, akkor — azt hiszi — nem szűnt meg a vágy? Igen, kialudt. A t. e. vége e szerelemnek és a kik előbb égő vágygyal ölelték meg egymást, azok aztán már csak mint jó pajtások, csókolják egymást, mint olyan jó pajtások, a kiknek sorsa egymáshoz van kötve örökre, a kik szeretik egymást ezután is, de nem azzal a lelket becsapó ábrándos szerelemmel, hanem a közönséges hétköznapi szeretettel.

Bizony, ha megfigyeli az életet, hát maga is láthatja volna már mind ezt a regényeken kívül is: az életben is.

Es én végtelenül sajnálom, hogy ez a sorsa legszébb álmainknak. Sajnálom, de azért jól tudom, hogy ez a sorsa. Sajnálom, mert némely vágyaimhoz úgy ragaszkodom, olyan kedves, olyan édes egymémelyik, hogy szeretném, ha örökké tartana, ha örökké szólna aranyos sugarait sivar napjaimra, nem bálnám, ha inkább sosem teljesülnének is.

Ugye, milyem bohó vagyok! De bohónak lenni is jó dolog. Szeretem az álmat, az ábrándokat és azt hiszem, hogy ezek nélkül füres, száraz az élet.

De eloszlik a vágy, elmúlik a szerelem! Es ha beteljesül is a vágy, a szerelem, én félek tőle, mert eloszlik, mert elmúlik.

Félek tőle. Nagyon félek. Maga nem fél?

Márton Pál.

régiben egy társulat alakulván, mely hazánk egyes részinek illusztrációi által való megismertetését tűzte ki céljaul, — Roediger Lajos zombori főgimnáziumi tanár ur ezen társulat céljait előmozdítandó, mint önkénytelen adatközlő legközelebb körutrá szándékozik indulni a vármegye területén, fényképezési felvételekkel jegyzendő fel mindazt, minek képe meggyekben megörökítésre érdemes. Minthogy nevezett önzellenül kitűzött s a megye kulturális érdekeit szolgáló szép célját tek. cím s a községi elljárók erkölcsi támogatása nélkül alig vagy anyagi erejét meghaladó áldozatokkal érhetné csak el, midőn nevezett tanár urat a fentvázolt eljárásában leendő támogatást végett tek. uraságod szives figyelmébe ajánlanám, egyben felkérem, hogy ez iránt a községi elljáróságokat is haladéktalanul tájékoztatni s egyben utasítani sziveskedjék, hogy eleve vegyék jegyzékbe a területükön található nevezetesebb épületeket, ipartelepeket, régi építményeket, emlékműveket, templomokat s ezek edényeit s kezgyereit s a jellegzetesebb népviseleteket s ezen jegyzéket a községiükben megjelenő tanár urnak szolgáltatassák át, s ami még célravezetőbb lenne, neki Zomborba címére küldjék be s egyekben is a felvételeket eszközölő tanár urat működésében utmutatásaikkal is erkölcsi támogatásban részesítsék.

A zombori adóhivatal bizottság folytatóság tárgyalási sorrendje: Augusztus 19-én szerdán d. e. 8 órakor: bentések, italmérsi jogbérlek, kádárok, kalapások és kalapkereskedők, kártyaárások, kártpások, kefékötők. — Augusztus 21-én pénteken d. e. 8 órakor: Kékfűtők, kéményseprők, kertészek, késesek, keztűsők, kifűzők, kofák, koresmárosok, kantinosok, bormérők (A-tól D-ig bezárólag). — Augusztus 22-én szombaton d. e. 8 órakor: koresmárosok (E-től M-ig). — Augusztus 24-én hétfőn d. e. 8 órakor: koresmárosok (N-től végig). — Augusztus 25-én kedden d. e. 8 órakor: kovácsok, kőfaragók, könyvkereskedők, könyvkötők, köszörűsök, kir. közjegyzők, lapszerkesztők és kiadók, laskasítók, látszeresek, lakatosok, lisztkereskedők és raktárosok.

Tanító-egyleti gyűlés. A „bács-tiszavideki róm. kath. tanító-egylet” ez évi díszgyűlését folyó hó 25-én Adán, a nagyvendéglő dísztermében fogja megtartani. A díszgyűlést délelőtt fél 10 órakor a millenium alkalmából Te Deummal egybekötött isteni tisztelet fogja megelőzni. A gyűlés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. A kath. kultúra szerepe és üdvös hatása hazánk ezeréves történetében. Előadja: Dreisziger Ferenc adai tanító. 3. Beszámoló az orsz. kath. tanítói nagygyűlésről. Tartja: Fridrik Tamás egyleti képviselő. 4. A hazai alkotmánytan szerepe a nemzeti nevelés körében és legelirányosabb tanítási módja a népiszkolában. Előadja: Korpásy István tanító. 5. Indítványok. 6. Tisztújítás. Gyűlés után közös ebéd a nagyvendéglőben. Este 8 órakor ugyanitt hangverseny lesz Szarvas Gábor szobra javára. Hangverseny után tánc.

A lartársak kegyelete. Említettük annak idején, hogy Radoychich Endre volt rac-militári jegyző Budapesten elhunyt. Az elhunytak kártársai, a hódási járás jegyzői a napokban díszes koszorút helyeztek el Radoychichnak a Farkas völgyi temetőben levő sírjára. A koszorú folyó hó 5-én a kártársak nevében Beresényi József paragrafi és Mihályovics Mihály bácsi jegyzők helyezték el. A koszorú felirata a következő: „Bács-Bodrog vármegye hódási járás jegyzői kara — felejtetetlen kártársnak.”

Uj ügyvéd Ujvidéken. Ujvidéken dr. Horvath Géza fiatal ügyvéd fő-utca 12. szám a. ügyvédi irodát nyitott.

Felhívás. Vettük a következő felhívást: A magyar gazdaság és erdőtisztos országos egyesületének egy a mult évben április 15-én, mint a folyó évben május hó 10-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy az ezredéves ünnepélyi alkalmából egyesületünk Budapesten a II-ik magyar gazdasági kongresszust tartsa meg. Ezen kongresszus, melynek vendégül Daranyi Ignac földm. m. kir. miniszter ur volt kegyes elfogadni, folyó évi szeptember hó 24-én d. u. fél 3 órakor fog a kiállítási ünnepségek csarnokában megtartatni. E kongresszuson csak két kérdés vetetik tárgyalás alá, u. m. I. a gazdasági qualificatio megállapítása, 2. a szolgáltatások és gazdasági alkalmazottak közötti jogviszony törvény utján való szabályozása. Min-két kérdésre megfelelő szakelőadó nyertett meg, s a határozati javaslatok a kongresszust megelőzőleg a kongresszusra jelentkező tagoknak meg fognak küldetni. A II-ik magyar gazdasági kongresszuson részt vehet minden magyar földbirtokos, földbérlek, gazdasági erdőtiszt, valamint a mezőgazdasági ügyek iránt érdeklődő bármely magyar honpolgár, ki e szándékát a gazdasági kongresszust rendező bizottságnak legkésőbb szeptember 10-ig bejelenti és a két (2) koronában megállapított részvételi díjat a mellékelt postautalvány lapon e határidőig bektűldi. A t. gazdasági urakat felkérjük, hogy a kongresszus napirendjére felvett kérdéseket előzetes megbeszélés tárgyává tegyék, s nézeteiket, véleményeiket, bárha azokat bírálpílg is közöltették, mégis a rendező bizottsággal közölni sziveskedjenek. — E kongresszuson résztvevők a vasúti utazásnál azon kedvezményben részesülnek, hogy az iroda által megszereshető igazolvány alapján III-ad osztályú jeggyel II-od osztályú, II-od osztályú jeggyel I-ső osztályú utazhatnak. Szintén az iroda közvetítésével 5 drb kiállítási belépő jegyet kaphatnak egy (1) forintért, valamint a tengeri aquaiumbá szóló belépő jegyek 30 kr helyett 18 kr-ért. Az elszállalást illetőleg, az iroda megkeresésre szivesen közvetít oleső és megfelelő lakást. A II-ik magyar gazdasági kongresszust illető minden közleményt vagy megkeresést: A magyar gazdasági kongresszust rendező bizottsághoz Budapesten, IX. kerület, Lónyay-utca 7-ik szám alá kérjük bektűldeni. Budapest, 1896. július havában. A II-ik magyar gazdasági kongresszus rendező-bizottsága.

Dankó Pista Zomborban. Dankó Pista, az országserzte híres cigányprimás és zeneszerző a jövő héten zenekarával városunkba érkezik és a „Vadászkürt”-ben hangversenyt rendez. A közönség már tegnapra várta Dankót; úgy volt, hogy tegnap érkezik meg s tegnap és ma tart hangversenyt. Dankó azonban elhalasztotta a zombori utját a jövő hétre. Előre is felhívjuk a közönség figyelmét Dankó hangversenyére.

Vasúti bejárás. A szabadka-palicsi villamos vasút közigazgatási bejárása augusztus 24-én délelőtt 9 órára halasztatott el.

Gyanus szőlő. A földmíveléstudgyi miniszter Bács községben észlelt gyanus szőlőbetegség megvizsgálására Heinrich József szőlő- és borfelügyelőt nevezte ki.

Kirándulás. A zombori „Kerékpár-Egyesület” f. hó 20-án (Szent István napján) Bajára kirándulást rendez. Indulás szerdán (19-én) d. u. 5 órakor a klub-helyiségéből.

Esküvő. Dr. Brenner József szabadkai ügyvéd folyó hó 17-én, hétfőn esküdött örök hűséget Budanovich Ilonka kisasszonynak, Budanovich Antal szabadkai népiszkolai igazgató leányának.

Vihar. Jankovácon e hó 12-ikén ismét óriási vihar dühöngött. A felhőszakadással párosult jégeső a szőlők egy részét tönkretette. A kár tetemes.

Belélt a Dnnába. Megrendítő szerencsétlenség történt e hó 10-ről 11-ére forduló éjjel az újvidéki hajóállomásnál. Egy külön hajó szállította a 6 os bakákat a budapesti hadgyakorlatokra; kinek szállója, rokona, kinek jóbarátja lent voltak az állomáson bucsuzni. Temerinac Gyoka is lement bucsuzni az ő egyetlen fiától. Zokogva mondott „Isten veled”-et. Már elindult a hajó s ő lépéssl-lépésre kísérte a kikötő uszályon kendőjével integetve. Sűrűn omló könnyeitől nem látta, hogy nagyon a szélre került, még egyet lépett s eltűnt a Dunában. A közelálló hajósok nyomban szigonyhoz fogtak, keresték, de hiába. Nyoma veszett.

Második orvos B.-Földváron. A bács-földvári képviselőtestület rendszeres közgyűlést tartott, a melyen egy másodközségi orvosi állást szerettek. Az állással 600 frt évi fizetés jár.

A Duna áradása. Mint értesülünk, a Duna nagy fokban árad. Eddig veszély nincs, de azért minden oldalról megtették már a kellő óvintézkedéseket.

Kettős foglalkozásban. Lustig Sándor Samu Ujvidéken eddig arról volt híres, hogy kettős foglalkozással díszkedelt. A férfi ugyanis részben pincér volt, részben zongoramester, ami a különböző tudományoknak eléggé ritka egyesítése. Kiderült most, hogy harmadik foglalkozása is van, a szőkés. Öv. Schütz Mariától megszokott, ékszerfeléket véve magához, Ujvidékről a napokban eltűnt. Az újvidéki rendőrség keresi.

Vihar és jégeső. Az a nagy vihar, amely Magyarországon az utóbbi időben végigvonult, O-Becsét sem kerülte ki. Ugyanis kedden este 8 óra után iszonyúan dörgött és villámlott, majd hirtelen óriási erővel esni kezdett az eső; később meggyorószem nagyságu jég hullott alá. A villám sokszor leütött, de kárt — szerencsére — sehol sem okozott.

Halálos légyesipés. Csennai Pál kovácsmester topolyai lakost a mult heten az újjan egy légy megcsipte, mely csipes következtében egy hólyag támadt az újjan. Egy kevés fájdalomt érzett és így nem is gondolva arra, hogy ebből még komolyabb baj is származhat, tovább folytatta munkáját a rozsdás vasakkal. Nyilván hogy a rozsdás vasak elősegítették a vérméregzést, mert már harmadnapra orvostört küldött, hogy újjára nagy fájdalmat szenved, de mivel a vérméregzés gyorsan terjedt, az orvosok nem segíthettek rajta; e hó 9-ére virradóra meghalt.

Iskolai értesítés. Az új verbászi áll. segélyz. községi algimnáziumban a tanulónak az 1896—97. tanévre szóló felvétele szept. hó 1., 2. és 3-ik napján, mindenkor délelőtti 9—12 óráig fog eszközöltetni. Szept. 1-én csupán helybeli tanulók vétetnek fel, szept. 2-án és 3-án vidékiek is. Azen tanulók, kik az I. osztályba akarnak felvétetni, továbbá azok, a kik más középiskolából lépnek ide át, utolsó évi bizonyítványukon kívül kereszteleveleket (születési bizonyítványukat) és a mennyiben 12-ik életévüket már elérték, újraoltási bizonyítványukat is tartoznak a felvételnél bemutatni. A felvételi napok delutáni óráiban meg fognak tartatni a javító-, pótló és esetleg a magánvizsgálatok is. Kelt Uj Verháson, 1896. aug. 15. Az igazgatószág.

Műkedvelői előadás. A hódási ifjúság f. évi augusztus hó 19-én a polgári kaszinó udvari helyiségében a Hódágon léteitendő középiskolai alap javára táncal egybekötött jótékonycélu műkedvelői színi előadást rendez. Színe kerül a „Liliumfi” c. vígjáték.

Adakozás a Szarvas Gábor szobrara. Szarvas Gábor szobrara újjabban adakoztak Bezeredy István íven: Bezeredy István 13 frt, Cillezer Lipót 1 frt, Aradszky Ulászló 5 frt, Fejér Gyula 1 frt, dr. Rátai József 5 frt, Schunnacher J. 1 frt, Köhnt Heurik 1 frt, Hofbauer Miklós 50 kr, Fernbach Jozsef 1 frt, Halm Ervin 50 kr, Koczkar Zsigmond 1 frt, dr. Scultty Jenő Hódás 1 frt, Molnár Károly 2 frt, Vojnits István ifj. 1 frt, dr. Zakó István 50 kr, Fernbach Peter 2 frt, ifj. Fernbach Bálint 1 frt, N. N. 50 kr, dr. Vojnits István 10 frt, Falcione Lajos 50 kr, Trischler Ferenc 50 kr, Birvatszky Péter 1 frt, dr. Alföldy Árpád 1 frt, N. N. 50 kr, Falcione Sándor 50 kr, dr. Falcione Nándor 1 frt, Falcione Gusztáv 1 frt, N. N. 50 kr, Halász Gyula 50 kr, dr. N. 50 kr, Paul Kálmán 50 kr. Összesen 56 frt. — Rev Lajos mérnök ur íven Szegeden befolyt 3 frt 10 kr. — Az eddigi gyűjtés eredménye 453 forint 60 kr.

Tűz. Krakauer Zsigmond jankováci lakos tulajdonát képező hatalmas árpa-asztalg folyó hó 13-án ismeretlen okból legett. Szerencsére biztosítva volt.

Beiratkozás a budapesti állami ipariskolába. A budapesti állami ipariskolában (VIII. k. népszínház-utca 8. sz.) a rendszeres szaktanfolyamra való beiratkozás ebben az évben szeptember hó 20-ik napján kezdődik s bezárólag szept. hó 24-ik napjáig tart. Az előadások szept. 25-én kezdődnek. Az intézetnek öt szakosztálya van, u. m. az építészeti, gépészeti, vegyészeti, fém-vasipari és faipari szakosztály. Rendszeres tanulóknak a gymnasium, real- vagy polgári iskola IV-ik osztályát sikerrel végzett tanulók jelentkezhetnek, a kik szakjukban legalább egy isk. évi nyári szűnődő alatt gyakorlatilag foglalkoztak s erről hiteles bizonyítványuk van. A vegyészeti, fém vasipari és a faipari szakosztályba rendkívüli tanulóknak az alsófoku ipariskola III. osztályát jó sikerrel végzett iparossegédek is felvétetnek. A beiratkozásnál bemutatandó iratok: 1. keresztlevel vagy születési bizonyítvány, 2. az összes elvégzett középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok, 3. hitelesített gyakorlati bizonyítvány, 4. himlőoltási bizonyítvány, 5. megyei, városi járási orvos bizonyítványa. A beiratási díj egész évre 2 frt, a tandíj félveként 10 frt.

Műkedvelői előadás. A bezdáni iparosifjúság részben az alakuló önképző-kör, részben a színházi díszletek alapja javára f. évi augusztus hó 22-én a Frank-féle vendéglő helyiségében műkedvelői előadást rendez. Színe kerül Lukácsy Sándor „A vereshaju” c. népszínműve.

Ewing
menye
számol
désbet
többl
között
N
szinle
is óhaj
kedvel
hítsa ó
C
amenny
irni —
szép sz
mond r
néhány
tűdő m
a szép
bitó go
vagyók
látok u
A
a hírne
szinlelo
tán mot
ság egy
M
egyfelv
igazán
is ez. S
osztva,
nevezete
J. adtak
igazi tū
fénycs
volt a
benne.
urnó M
s erélye
is tapsb
alakítas
papucs
nyára n
aranyosa
nem, hi
urhölgy
őszinten
ideig sz
párnak
Néllnek
szabad á
fellépés
az előad
Egy
szem elő
többajka
magyar e
Igy
Irrthum
sikerrel le
igazi szal
a szerepl
helyeiket,
Irma urho
való bájos
tönözte a
szerű moz
nyeré ma
Samuné u
még mind
sabban be
játék azor
férfiszere
közönség
annyi me
— egy kr
szerelemi
Jakabról
megszokt
művészi a
Lőv Frig
teljesen be
iránt még
alapján o
még nyilt
Alig
legények r
látót a vár
szegény
alighanem
tenek a h
Valós
mikor a n
korszorba
hevtültek a
volt még sz
pillantás el
ezt az estét
bátorkodunk
véve névleg
Asszony
Károlyné,
Fereney Is
Irházyne, K
(Petrová),
(Kulkesz),
(Siklós), Re
Sorok Gyula
Stábler Lajos
(Ujvidék), ö
vidék).
Lányok
Fáni, Feren
Loco Karolin
berényi Vilma
Hátraba

Eljegyzés. Sorgh Fülöp ó-szivaci tanító eljegyezte Ewinger Ida kisasszonyt.

Vigasztalás áldozata. Egy fiatal szerb menyecske, Szuvajdzits Györgyné, ó-szivaci lakos, nap-számosan e hó 12-én vigasztalása folytán a működésben levő cséplőgépjé dobajába lépett, mely jobb lábát tőből kitepte. A szerencsétlen asszony iszonyu kínok között meghalt.

Levelezés.

Bulkesz, augusztus 13.

Nincs háladatlanabb dolog, mint egy műkedvelő színelőadásról kritikát írni; mert bármilyen tárgyilagossá is óhajt a kritikus lenni, lehetetlen, hogy Thália műkedvelő papnőinek búbajos varázstekintete meg ne puhítsa őt.

Csekélységem is — noha szigorú műkritikát, már amennyire képességem terjed, akartam ez alkalommal írni — annyira beleméltetem bájos műkedvelő hölgyeink szép szemébe, hogy kiestem szerepemből s csitítottam mindent minden bizarrságom. No de parben! elmúlt már néhány napja, hogy az előadás meg volt s elosztott az üdítő mámor, mely előmúlt rajtam a capite ad calcem a szép szemek összehatása alatt s most már semmi csábító gondolat, semmi hevülő érzelm nem ural, szabad vagyok s szabadon, tartózkodás nélkül, elfogulatlanul látok hozzá bírálatomhoz.

Augusztus 8-án rendezett volt a bulkeszi fiatalok a hírneves bulkeszi csárdán egy táncos egybekötött színelőadást, mely hogy páratlanul fényesen sikerült, tán mondanom sem kell. Sem az előadás, sem a mulatság egyáltalában kívánni valót nem hagytak maguk után.

Murai Károlynak „Virágakadás” c. ismert kedves egyfelvonásos vígjátéka képezte az est fénypontját. Egy igazán műkedvelő-hallgatóságnak való eleven darabka is ez. S azután nem is lehettek a szerepek jobban felosztva, mint a hogy tényleg voltak. A szerelemeket, nevezetesen Nellit Krümer Herminka urhölgy, Lacit Rapp J. adták, az előbbi szerepét bámulatos fesztelenséggel, igazi tüzzel és lelkesedéssel mutatta be; az utóbbi is fényesen oldotta meg feladatát, amennyiben általános is volt a vélemény, hogy igazi színésztehetség lakozik benne. Igen kitűnő alakot tüntetett fel Loco Frigyesné urnó Márta szerepében, a szigorú keresztmamát tapintattal s erélyességgel megjárta, annyira, hogy nyílt színen is tapsban részestült. Hasonlóképpen tetszett Bartsch János alakítása is, mint Kovács Peter, Márta férje, igazi papucshósi rutinossal és gyakorlottsággal kreálva a bizonyára nem vajmi könnyű szerepet. De bizony a legaranyosabb cseledeletről sem szabad ám megfeledkezni, hiszen annyira megnyerte volt Knipl Anuska urhölgy e szerepében a közönség rokonszenvét, hogy őszintén sajnálták, mivel a szerző mindig csak rövid ideig szerepelteti a színpadon. Bár minden szerelmes párnak volna oly bő öngyála, mint amilyen ő volt Nellinek s Lacinak. De még legifj. Rapp Jakabot sem szabad ám említés nélkül hagynom, mivel az ő bátor fellépése, szabatos, határozott játéka nagy előnyére volt az előadásnak.

Egy német színdarabkát is előadott a rendezőség, szem előtt tartva, hogy a csárdai mulatságban résztvevő többajku intelligens osztály bár legszívesebben veszi a magyar előadást, de azért örömet elnézi a németet is.

Igy került azután színre Angelynek „Ein kleiner Irrthum” c. egyfelv. vígjátéka, mely ép oly nagy hatással és sikerrel lett előadva, mint a magyar, sőt amennyiben ez egy igazi szalonvígjáték, nagyobb erőket is igényelt s hogy a szereplők mindennek dacára kitűnően megállottak helyeiket, csak dicséretre válik. Első sorban is Schlicht Irma urhölgyről kell megemlékezni, kinek a színpadon való bájos megjelenése is már tetszésnyilvánításra ösztönözte a közönséget, s ki azt elegáns, sőt chalancezeri modorait, distingváltságát teljesen megnyerte magának. Elismerésre méltó azonban Gotthardt Samuné urnó alakítása is, egy vén, de fiatal kinézetével még mindig kacérokodni akaró kisasszonyt a legfrappánsabbban beutatóván, teljes sikert aratott. Hogy az ősszjáték azonban teljes volt, abban kiváló részük volt a férfiszereplőknek is, így kiválóan tetszésre méltatta a közönség Regényi Kálmánt, ki a hősszerelmes szerepét anyai melegséggel és vervevel játszotta végig, mintha — egy kritikus társnóm szerény véleménye szerint — szerelmi ömlengések mindennapiak volnának nála. Deh Jakabról elegendő, ha azt mondom, hogy a nála már megszokott ügyességgel és szakavatottsággal valószínű művészi alakítást nyújtott. Meglepő volt azonban még Lőw Frigyes Derbing órnagy szerepében, amennyiben teljesen beleléte magát a ridet, de a női teremtmények iránt mégis engedékeny s érzélgő katonai életbe s ennek alapján oly remekül oldotta meg nehéz feladatát, hogy még nyílt jelenetben is tapsal jutalmazták.

Alig hogy vége szakadt az előadásnak s a barna legények rágyújtottak a tüzes nótákra, mindenki neki látott a várva várt táncnak, s ropogott is a „csárdánk” szegény ósdi padlója a sok iciny piciny láb alatt, s aligánem be is tört volna, ha oly hamar be nem köszöntek a hirtelen feltűnő bajnal pirkadó sugarai.

Valóságos gyönyör is volt az, elragadó egy látvány, mikor a mi első Bácskánk legszebb virágai, mintegy koszoruba fonva, a levegő illatos mámorától ittasan neki hevíültek a legszebb táncnak a világon. Valóban ritkán volt még szerencsénk annyi bájos arcot s oly sok tüzes pillantást élvezni. No de nem is felejtjük el egyhamar ezt az estét. S hogy némi emléktünk maradjon róla, bátorodunk a jelenvolt hölgyeket, a szerepelteteket kivéve névleg megörökíteni;

Asszonyok: Altmann Arminné (Petrovác), dr. Cibur Károlyné, Drahozkyne, Dech Jakabné, dr. Fenyvesné, Ferenczy Istvánné (Petrovác), dr. Heilbrunné (O-Kér), Irbázyne, Krümer Péterné, Kubeschné (Gajdobra), Mrváné (Petrovác), Pintéovits Jenóné (Petrovác), Rapp Jakabné (Bulkesz), Rapp Jakabné (Ujvidék), Rapp Fülöpné (Siklós), Reisz Jánosné (Gajdobra), Stadtherrné (Bécs), Sorok Gyuláné (Szilbás), Spiller Józsefné (Ujvidék), Stébler Lajosné, Schwendner Józsefné, Warnusz Jánosné (Ujvidék), özv. Walachné (Petrovác), Ziemitzkyne (Ujvidék).

Lányok: Altmann Vilma (Petrovác), Breszlauer Fani, Ferenczy Ida (Petrovác), Kubesch Etel (Gajdobra), Loco Karolin (Petrovác), Paracetich Etel (Plávna), Szerberényi Vilma (Szilbás), Ziemitzky Mizi (Ujvidék).

Hátrahagytuk a mulatság anyagi részét. Az estély

bevétele 59 frt 40 kr volt, melyből a felülfizetésekre 4 frt 40 kr esik, de a nagy kiadások miatt a rendezőség a bulkeszi önk. tűzoltó-egyesület alapjának — sajnálatlaltal nem juttathatott semmit.

Befejezésül a rendezésről is kell néhány szót mondanunk, amit már közleményünk elején kellett volna tennünk. A siker érdekében legtöbbet fáradtak Rapp Jakabné urnó és Rapp J. szigorló orvos.

Figyelő.

Az új-verbászi műkedvelő előadás.

Manapság, mikor már a legutolsó kis faluban is összeáll az ifjuság, hogy produkáljon valamit s e produktummal egyszersmind szórakozást nyújtson a helyi és vidéki közönségnek, ritkaság számba megy az oly mulatság, melyet a referens nyugodt lelkiismerettel dicsérelhet meg. De mert a referens rendszeresen újságíró szokott lenni, a dolognak könnyebb végét választja s hírlapírói ügyességénél fogva a jót méltatja, a hiányokat pedig elhagyja, azokról nem is szól. Többnyire a mulatságon jelenvolt hölgyek névsorát közli, dicséri a lelkesedést s magasztalva szól a „ropogós”-ról, mely „kivirradtig” tartott. A műkedvelői előadásnak kritikáját, a szereplők tehetségének megíráását azonban már elhagyja, bőlesen tudva azt, hogy: a hol nincs, ott ne keress! Az ily referensek ropogtat ügyes emberek. Ok tudják, hogy nem az a fő, hogy Margitka hogyan alakította szerepét, hogy Irénkének lámpaláza volt, hogy Aranka volt-e hercegebb a színpadon, vagy Nellike s hogy Blankusnak nemcsak a valóságban, de a színpadon sincs párja. Mindez smarn. Hogyne volna smarn, mikor maga a színdarab csak forma, maga az előadás csak cím, csábító éték, mely a vidéki madarakat (a mamákat) és kicsi madárkakat van hivatva megfogni. A fő a tánc. Hogy a négyest lány pár táncolta, hogy a csárdást meddig járták s hogy kik voltak ott urhölgy.

Dacára annak, hogy ez osztályozást én is helyeslem, a hagyományos referensi szokástól az új-verbászi műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságról irt jelen beszámolómban el fogok térni. A századvég mindenhol újít, mindenütt elhagyja a közhelyeket, mert ne lehetne tehát az ember a referádák terén is teljesen modern? Igen. Sutha vágom a taucot, nem írok róla egy szót sem; mellözöm azt, hogy ki kívül táncolta a második négyest s hogy a teremben való ödöngésem közepett micsoda nagyszerű vallomásokat hallottam s mily gyönyörrel szemléltem a lányok rózsapiros arcát, melyet a mámor s a szerelem vont be ragyogó színnel. Kellő diskréciómál fogva elhallgatom azt is, hogy hol miről társalogtak. Hogy hol beszéltek Tolstojról és hol a tyukokról, hogy kik magasztalták Dumas szellemességét s kik panaszkodtak a miatt, hogy a szegény Riska telen a minap megdöglött stb., stb. Csakis magával az előadással foglalkozom, kikerülve előre azok bocsánatát, a kikről ez elvonnó fogva nem írhatok.

Mert ha valamelyik környéki műkedvelői-előadás megérdemli, hogy vele foglalkozzanak, úgy az nem lehet más, mint az új-verbászi. E kis város ifjusága minden áldott évben bátártalan lelkesedéssel fog hozzá egy színi előadás rendezéséhez, melyben magyar nyelven szól a vidék intelligenciájához, bizonyoságot téve arról, hogy nemcsak maga a mezőváros, de az egész vidék magyar, úgy nyelvből, mint értelemből s megcáfolva öregeink dörmögését, mely szerint a mai fiatalokból kibált a tűz, az erő, a lelkesedés. De az új-verbászi előadás nemcsak ezt bizonyítja. Bizonyítja azt is, hogy ifjainkban a tehetség sem hiányzik, sőt határozottan meg van. Ezek mellett nagyon kellemesen lepett meg bennünket az a bizonyos családias egybetartozás, bizalom, mely egy a hölgyek, mint az ifjak között kölcsönösen fenáll s a mely legbiztosabb oszlopa, legszilárdabb alapja s mondhatnám egyedüli föltétele a tettek végrehajthatásának. Sehoh a legkisebb önzés, irigység, malitia; sehoh az általánosan elterjedt feltűnési viselkedés, mely az ily alkalmakkor rendszeren mások lejjebbállításában véli a maga renomméját megalapítani. Verbász a szerénységnek hazája, ennek illatát jön szívni mesze vidékről a publikum, tudva azt, hogy ott dudva nem terem.

Ezeknek előre bocsátása után fogjunk hozzá a bírálatához. Mert bírálni jöttünk és nem — dicsérni; a verbásziak megérdemlik, hogy komolyan vegye őket az ember.

Varga Jánosnak (vaj ki ő és merre van hazája?) „A véletlen” című egy felvonásos vígjátéka került először színre. A darab meséje azon fordul meg, hogy Hida Kálmánhoz (Becker Jakab ur), a kinek furcsa elvei vannak és furcsa ember, a ki a „véletlenre” sohaszmit és nem is ad rá semmit, — egy tildözött hölgy menekül be (Csepésányi Anália urhölgy) mig ő álmaiban alussza. Hida fölébred, beleszeret a bájos ismeretlenbe, a ki a „véletlen” hozott útjába és elveszi. A darabnak cselekvénye nincs, a komikum erre hiányzik belőle s az egész vontatott, ügyetlen, egyhangú. A közönséget a darab unalmossága dacára azonban mégis föl tudta deríteni a két iszákos rendőr (Karbiner s Csepésányi urak) ügyes játéka s gyönyörködtette a bájos Csepésányi Anália k. a. bátor fellépése és szép drámai hangja. A többi szereplő mindent megtett, hogy a sikert előmozdítsa, a mi, tekintve a darab szörnyű rosszát, nem kis fáradságot igényelt.

Szerencsésebb kéz választotta ki a második vígjátékot, Fredz Sándor „Az egyetlen lány” c. darabját, Szumbalinszky földirtokosnak öt lánya van s mind az ötöt más-más helyen neveltet, úgy, hogy a testvérek nem is tudnak egymásról s mindegyik azt hiszi, hogy mint egyetlen leányt, gazdag örökségre leend. Ezt gondolják a kérék és vők is. Természetes, hogy az öregek sokat kell bajlódni, spekulálni, mig az öt. mond öt lányt mind lerázhajta nyakáról. Ebből szövődik a darab érdekes bonyodalma, mely dus a helyzet komikumában s gazdag a meglepő fordulatokban, ötletekben, félreértésekben fakadó bohóságokban. A szereplők ki is használták mindezt. Stock Károly ur Szumbalinszkyja élethű „papa”, a khez méltók voltak a játékok illetőleg leányai: Werner Irmuska, Frick Herminke, Klein Jolánka, Delhacs Gizuska, Delhacs Frida urhölgyek. Teljesen otthonosak a színpadon, van routinejük s nem elfogultak. A többi szereplők szintén megállták helyüket; mint kitűnőeket kiemeljük Gomojóbó Mátyást és az öreg Boldizsárt.

Az új-verbászi mulatság, mint látható, nemcsak a „kivirradtig” tartott folytonos tánc által érdemel figyelmet, de azon szellemi élvezetért is, melyben a közönséget részesítette. A hol oly jó fiatal erők vannak, — különösen a hölgyeket értem e helyt — ott ilyes előadások gyakrabban is megjárják. Idővel oda fejlődhetnek, a hova Angliában vagy Németországban, a hol nemcsak kisebb vígjátékokat produkálnak az ifjak, de komolyabb, a magasabb műzést is kielégítő kisebb drámai jelene- teket, kedves genrékeket. All right!

Keményfi.

CSARNOK.

ESTE A KORZÓN.

— No aztán a lelkére kötöm, vigyázzon az én lányomra s léha bókokkal el ne csavarya fejét. Bizony ideje lenne már, hogy ön is a komoly emberek sorába lépjen.

— Igen, nagyságos asszonyom, komoly lesznek, nagyon komoly.

S a mamának még egy sokat mondó pillantása s a leány a férfi oldalán eltűnik a hullámozó sokaságban.

— Volt-e nagysád valaha szerelmes?

— Nem tudom... aligba, de talán ön volt?

— Ön is azt felelhetném: nem tudom, mert hát azt mondja a költő, hogy ami elmult, az nem volt szerelem. De egyszer régen... oh mily boldog voltam. Isten tudja szerelem volt-e, de hittem, hogy nagyon szeretek.

— S persze hütlent lett, mint a többi...

— Előbb meghallgatást kérek s csak aztán ítéletet.

— Valóban kíváncsivá tesz.

— Ha nem utantom...?

— Beszéljen.

— Még rövid ruhában járt, ünneplőnek viselte nénye elhordott ruhát, mikor először megláttam. Hanem a nényt megkérték, elvették a nagy világba s a kis lányból hirtelen nagy lány lett.

Ezután már gyakrabban láttam s bár még nem is beszéltem egymással, szerelmesek lettünk, vagy legalább mi azt hittük. Álmodtunk meg, azok az édes elandulító álmok, melyeket Ámor borít a szendörgő pillákra, mikor már törével megszébzí a szívet.

Megismerkedtünk.

Lángra gyult szívem mint háborgott, milyen szórakozott lettem s minő izgalom kizoztak. Boldogság volt látnom őt, meglestem az utcán, futottam utána s ha találkoztunk... epedő pillantásokat vetettünk egymásra, elpirultunk s szívünk megreszkett. Hisz „ő” is épen oly naiv gyermek volt mint én. Ábrándozásra hajló lelke önfelédten átadta magát az érzelmenek, mely álomná varázsolta életét.

Jó ideig csak így némán, titkolózva folyt a szerelmsdi, mig egy tánciskolai elrontott négyes folyamán neki bátorodva, hosszú szerelmes versben bevallottam szívem vonalmát.

— S a válasz?

— Néhány nefejejs szál szivecskéjéről...

A virág elhervadt, de megöriztem s ha néha kezembe akad, feltámad emlékezetemben a mult, el-elme-rengék rajtuk, hisz annyi feledhetlen kicsiség jut ilyenkor eszembe, hogy egy pillanatra újból boldognak képzelem magam.

Azok az elszáradt virágszálak még mindig mintha suttognának hozzám; emondják a szív első regényét, azt az eszményi szép regét, melyet az életben csak egyszer élhetünk át. Rajtuk merengve látom a lánykát, ki mikor először találkoztunk, szemérmesen pirult el és ki oly szent érzelmmel viseltetett irányomban mindaddig, mig a kiméltetlen „való” szét nem zavarta álmaim...

Nem kért, nem kívánt ő tőlem semmit, csak a pusztá szerelmet, ajkam nem érinté ajakát, karjaim nem fonták át derekát, — megelégedtünk mi azzal, hogy láthattuk egymást s meg-megszoríhattuk egymás kezét...

— Pompás, igazán pompás; no de most már értem, miért szórakozott ön oly gyakran. Bizonyára mindannyiszor az elszáradt nefejejs szálakra gondol!

— Csak bus emlék az üdvösségre...

— S ugyan tudna-e még mindig úgy szeretni?

— Ha Juliám akadna?

— No csak ne tetesse magát, mintha bizony nem tudná, hogy egy kis lány mennyire érdekli őt ön iránt.

— Kis lány? s ugyan ki legyen az a kegyes szív?

— Oh, azt nem mondhatom meg.

— De ha szépen megkérem: édes, aranyos — ugye akkor megmondja, vagy legalább csak annyit, hogy kicsi-e vagy magas, szőke-e vagy barna, arca piros-e vagy halovány?

— Hogy is ne. Miért nem kér mindjárt fotografát?

Ti...ot csak titokért. Mondja meg előbb szerelmes-e ön?

— Bár ne lennék, de minek is láttam meg.

Boldogtalan vagyok nagyon, de nagyon.

— Miért lenne boldogtalan? Szeretni nem vétek s aztán ha „ő” is szereti...

— Ha szeretne, ha igazán úgy tudna szeretni, mint a hogy én szeretem.

— De hát, hogy szeresse, ha ön kételkedik benne?

— Nagysád bátorít?

— Csak nem félünk mi egymástól?

— Most már nem. Hisz én magát szeretem...

— Uram, ön megint szórakozott, gondolja meg, hogy mit beszél.

— Csak azt, amit érzek.

— És az első szerelem regéje?

— Régen volt, felejtjük el. Diák szerelemért csak nem maradhatott meg vén lánynak?

— S az elszáradt nefejejs-szálak?

— Elégettem, mikor magát megismertem.

— S így semmi sem köti a multhoz?

— A multhoz semmi, a jövőhöz pedig oh adjon reményt. Legyen az enyém, legyen az én aranyos kis feleségem...

— Maga ügyetlen, megmondhatta volna ezt már régen.

— Hát szeret?

— Beszéljen az édes mamával.

Vigyázz csak!

Dr. B. J.

HIRDETÉSEK.

LAKÁS.

Az apatini-uton lévő Traub-féle ház egészben vagy részben folyó évi november hó 1-étől kiadandó.

Közelebbi felvilágosítás szereshető **Lang Flórián** urnál, vármegyeház-téren. 3-1

2806. szám.
kb. 1896.

Pályázat.

A m. kir. belügyminiszter ur önmegmértósága Bács-Bodrogh vármegyébe kebeleztetett Gajdobra községben egy személyes üzleti jogu gyógyszerártnak felállítását f. évi július hó 3-án 43384. számú intézvénnyel megengedvén, felhivatlak mindazok, kik ezen gyógyszerártra vonatkozólag Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottsága által adományozandó személyes üzleti jog elnyerése végett pályázni kívánnak, hogy kellőleg okmányolt folyamodványukat **folyó évi szeptember hó 4-ig** bezárólag Bács-Bodrogh vármegye főispánjához mint a közigazgatási bizottság elnökéhez nyujtsák be. Megjegyzetvén, hogy a már beadott kérvények elfogadottaknak kijelentetnek.

Kelt Zomborban, Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának 1896. évi augusztus hó 4-én tartott üléséből.

Vojnits,
főispán,
mint a közig. bizotts. elnöke.

3-1

7003. szám.
kig. 1896.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye O-Palánka községében üresedésbe jött és 365 frt javadalmazással egybekötött irnoki állásra pályázatot nyitok.

Felhívom a pályázni óhajtlókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat **folyó évi augusztus hó 25-ig** hozzám beikteleni annál is inkább el ne mulasszák, mert a későbbben beérkezett folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Palánka, 1896. évi augusztus hó 5-én.

Hipp Dezső,
főszolgabíró.

3-3

2814. és 1722. szám kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Szenttamás és Turia községekből álló XXXI. számú vármegyei kerületi kéményseprői állás Bács-Szenttamás székhelyei lemondás folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázat hirdettetik, felhivatlak ennél fogva mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtlják, hogy pályázati kérvényeiket kellően felszerelten Bács-Szenttamás község elöljáróságához **folyó évi szeptember hó 15-ig** nyujtsák be.

Ezen állással egybekapcsolt javadalmak a következők:

Bács-Szenttamás község részéről:
a) A községi szervezési szabályrendelet értelmében elegendes egyenlő havi részletekben évi 200 frt készpénz, melyért azonban a község összes épületeit minden külön díjazás nélkül a szüktséghez képest tisztítani kötelek.
b) A vármegyei 1020. ex 1895. számú közigy. szabályrendelet 4. §-ában megállapított kéménysepreztési díjak.

Turia község részéről:
A most hivatkozott számú szabályrendeleti sepreztési díjak, esetleg utólag a községgel kötendő egyezség alapján megállapítandó évi átalány összeg.

3-1 Bács-Szenttamás és Turia község elöljárói.

Jelzálog-Kölcsönöket

főbirtokra 3 1/2 %, házakra 4 1/8 %, másnemű ingatlanokra 5 % mellett legmagasabb összegben ajánlunk.

E kölcsönök konvertálásoknál bályeg- és illetékmentességet élveznek.

Erdő kihasználások, birtokparcellázások átvételé. Birtokok szüvelkezeteknek hosszú lefizetési tartamra eladatlak.

„Magyar Lloyd“
közigazgatási vállalat Budapest, Király-utca 70. sz. 8-5

5927. szám.
kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Felső-Kovil községében újonnan rendszeresített és 450 frt évi fizetéssel javadalmazott segédjegyzői, továbbá az üresedésbe jött s 100 frt évi fizetéssel javadalmazott kézbesítői állásra pályázatot hirdetek. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtlják, miszerint szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi augusztus hó 28-ig** annál is inkább nyujtsák be, mivel a később beérkezők figyelembe vétetni nem fognak.

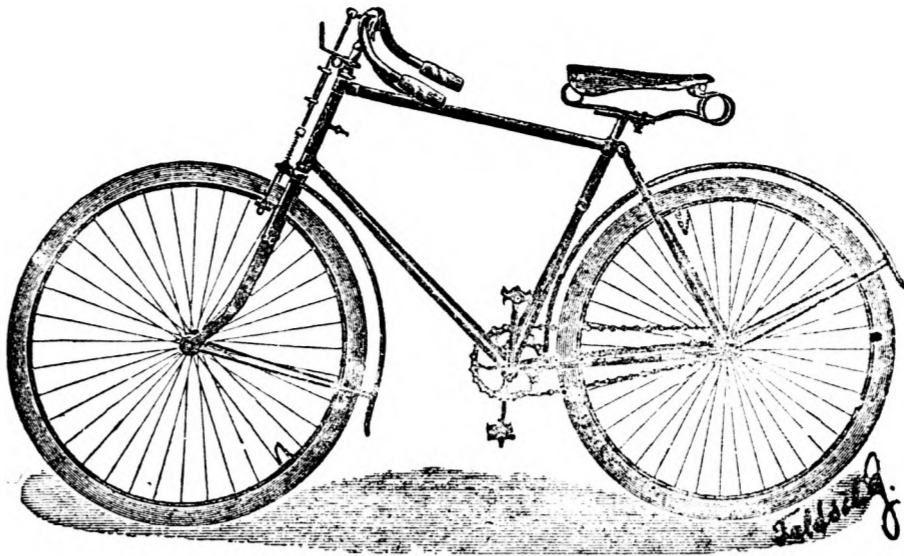
Titelen, 1896. évi augusztus hó 9-én.

Szemző János,
főszolgabíró.

3-2

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából

Alkalmi vétel!

Összes raktáromon levő

kerékpárjaimat,

saját, angol és német gyártmányt, ugyszinte alkatrészeket mélyen a **gyári áron alul** eladom, miután e cikkeket többé nem tartom.

Tisztelettel

TELTSCHE GÁSPÁR,
Zombor.

*-8

5804. szám.
kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye titeli járásához tartozó Mosorin községben rendszeresített II-od irnoki állásra pályázatot nyitok. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtlják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi augusztus hó 30-ig** terjesszék be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az irnoki állás javadalmazása évi 300 frt.
Titelen, 1896. évi augusztus hó 4-én.

Veszelinovits,
szolgabíró.

3-3

994. szám.
1896.

Bérbeadási hirdetmény.

Goszpodince községében lévő és néhai Popovits Száva hagyatékához tartozó földek **folyó évi augusztus hó 30-án délután 2 órakor** a közseghazánál nyilvános árverésen egy, illetve három évre haszonbérbe kiadatlak fognak; és pedig:

„Ada“ dűlőben lévő 43 holdas szállás gazdasági épületekkel;

„Livada“ dűlőben lévő 90 holdas szállás gazdasági épületekkel;

„Vodica“ dűlőben lévő 37 holdas szállás gazdasági épületek nélkül.

Az árverési feltételek alulírott gondnoknál a hivatalos órákban megteudhatók.

Goszpodincén, 1896. évi augusztus hó 12-én.

Vukov Jakab,
gondnok.

2-1

1458. szám.
kig. 1896.

Hirdetmény.

Kernyaja község elöljáróság részéről a lekötés folytán üresedésbe jött s 350 frt fizetéssel egybekötött reudörvezetői állásra ezennel pályázatot nyitatlak.

Pályázni szándéklók szabályszerűen felszerelt kérvényeiket, melyben a magyar és német nyelvben való jártasságukat igazolni tartoznak, alulírt községi elöljáróságához **folyó hó 20-ig** benyujtsák, mert a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Kernyaja, 1896. évi augusztus hó 3-án.

3-2

Az elöljáróság.

5734. szám.
kig. 1896.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járásához tartozó Kis-Hegyves községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnoki állás betöltése céljából pályázatot nyitok.

Ezen állás javadalmazása 350 frt havi elegendes részletekben a községi pénztárból.

Felhivatlak a pályázni szándéklók, hogy Bács-Bodrogh vármegye 6/1887. sz. szabályrendelet 9. §-a értelmében felszerelt pályázati kérvényüket, képzettségüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló bizonyítvánnyal felszerelve, **folyó évi szeptember hó 20-áig** hozzám annyival inkább nyujtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

B-Topolya, 1896. évi augusztus hó 3-án.

Császár,
főszolgabíró.

3-3